

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/15/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201322
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Kováčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015201322.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľa: DREVODOMY RAJEC, s.r.o., IČO: 44 261 004, Šuja 98, Rajec proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, Národná 34, Žilina o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 5684/2015-KaZA zo dňa 17.09.2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/75/2015-15 zo dňa 8. decembra 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/75/2015-15 zo dňa 8. decembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn. 5684/2015-KaZA zo dňa 17.09.2015, ktorým rozhodol, že navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci. Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal a uložil mu povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Krajský súd z predloženého spisu zistil, že navrhovateľ sa domáhal preskúmania rozhodnutia odporcu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/167/2013 (žalobca ŠPORTSTAV-INŽINIERING s.r.o. Prievidza c/a odporca DREVODOMY RAJEC s.r.o. Rajec o zaplatenie 993,60 Eur). Navrhovateľ nesúhlasil s právnym názorom odporcu, že právo na poskytnutie právnej pomoci vzniká za súčasného splnenia podmienok v § 6 a § 6a zák. č. 327/2005 Z. z., ktoré zákon vymedzuje len vo vzťahu k fyzickým osobám. Namietal, že ust. § 5b ods. 6 cit. zákona umožňuje poskytnúť právnu pomoc i osobám, ktoré nespĺňajú podmienky poskytnutia právnej pomoci podľa tohto zákona, t. j. aj právnickým osobám. V odvolaní tvrdil, že odporca možnosť

aplikácie § 5b ods. 6 cit. zákona nevyužil a bez náležitého preskúmania vydal rozhodnutie o nepriznaní práva na poskytnutie právnej pomoci a to len z dôvodu, že žiadateľ nie je fyzickou osobou. V dôsledku nesprávnej aplikácie príslušných ustanovení zákona tak podľa navrhovateľa došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci.

Z obsahu administratívneho spisu, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesporne vyplýva, že odporca potom, čo zistil, že žiadateľom je právnická osoba a teda nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona, postupoval v súlade so zákonom a rozhodnutím sp. zn. 5684/2015-KaZA zo dňa 22.05.2015 prerušil správne konanie žiadateľa DREVODOMY RAJEC s.r.o. Rajec do dňa doručenia rozhodnutia riaditeľky centra o návrhu na rozhodnutie o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. V predmetnom rozhodnutí odporca súčasne poučil žiadateľa o tom, že rozhodnutie podľa § 5b ods. 6 cit. zákona patrí do vecnej pôsobnosti riaditeľa centra, a preto správny orgán - odporca konanie prerušil do dňa doručenia predmetného rozhodnutia riaditeľky centra s tým, že bude pokračovať v konaní len čo pominú prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo. Predmetné rozhodnutie o prerušení správneho konania bolo žiadateľovi - navrhovateľovi doručené 25.05.2015. Odporca po prerušení konania postúpil vec riaditeľovi centra právnej pomoci v prílohe sprievodného listu z 22.05.2015 za účelom posúdenia, či sa v danej veci jedná o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti a vydania príslušného rozhodnutia. V sprievodnom liste odporca popísal skutkový i právny stav predmetnej veci. Z uvedeného vyplýva, že nie je dôvodná námietka navrhovateľa, že odporca nevyužil možnosť postupu podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. v preskúmanom prípade. Naopak, odporca postúpil vec riaditeľovi centra právnej pomoci, ktorý za podmienok stanovených v § 5b ods. 6 cit. zákona môže rozhodnúť po predchádzajúcom stanovisku rady o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra. Z obsahu administratívneho spisu i odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odporcovi bolo dňa 07.09.2015 doručené rozhodnutie riaditeľa centra právnej pomoci z 28.08.2015, z ktorého vyplýva, že riaditeľ centra po preštudovaní návrhu kancelárie a stanoviska rady k návrhu na úhradu peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra v zmysle § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. rozhodol, že nesúhlasí s úhradou peňažných prostriedkov z prostriedkov centra na účely poskytnutia právnej pomoci vo vyššie uvedenej právnej veci žiadateľa. Odporca viazaný týmto rozhodnutím riaditeľa centra právnej pomoci následne rozhodol napadnutým rozhodnutím o nepriznaní právnej pomoci žiadateľovi - navrhovateľovi s odôvodnením, že nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zák. č. 327/2005 Z. z. Námietku navrhovateľa, že odporca neaplikoval cit. ust. § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. a nevyužil možnosť poskytnutia právnej pomoci žiadateľovi, ktorý je právnickou osobou, súd považoval za nedôvodnú. Z cit. ust. § 5b ods. 6 cit. zákona vyplýva, že riaditeľ centra právnej pomoci môže, t. j. nemá povinnosť rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra a to pri splnení podmienok stanovených zákonom, t. j. po predchádzajúcom stanovisku rady (predpokladá sa súhlasné stanovisko) a za podmienky, že ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby prístupu k spravodlivosti. Rozhodnutie riaditeľky centra právnej pomoci pritom nie je súd v preskúmanom konaní podľa III. hlavy V. časti O.s.p. oprávnený preskúmať a napokon odvolať ani v odvolaní netvrdil, že toto rozhodnutie je nezákonné. V rozpore z obsahom administratívneho spisu a odôvodnením napadnutého rozhodnutia navrhovateľ tvrdil, že odporca nevyužil postup podľa § 5b ods. 6 cit. zákona. Posudzovanie splnenia zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa zák. č. 327/2005 Z. z. je výsledkom správnej úvahy správneho orgánu a súd v preskúmanom konaní skúma iba to, či rozhodnutie správneho orgánu vydaného na základe správneho uváženia nevybočilo z hľadísk stanovených zákonom. Správny orgán je v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení povinný uviesť, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov smerujúcich k preukázaniu splnenia podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, k objasneniu skutočného stavu veci a zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie. Po preskúmaní veci súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a odôvodnenie obsahuje správnu úvahu, na základe ktorej odporca dospel k záveru, že žiadateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zák. č. 327/2005 Z. z., pričom táto úvaha je v medziach zákona a nevybočuje z hraníc logického uvažovania.

Súd neposudzoval účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Na záver krajský súd uviedol, že sa stotožňuje s vyjadrením odporcu, že účelom zák. č. 327/2005 Z. z. nie je poskytovať ochranu podnikateľským subjektom, ale ochranu a poskytovanie právnej pomoci v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v hmotnej núdzi, prípadne aj právnickým osobám, avšak len za splnenia podmienok stanovených týmto zákonom, najmä podmienky, že sa musí jednať o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, t. j. o vec, kde je spoločensky žiaduce, aby existoval spôsob na zabezpečenie právnej pomoci aj v týchto prípadoch (viď dôvodová správa k ust. § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z.) a to za súčasného splnenia podmienky, že o tomto spôsobe poskytnutia právnej pomoci, resp. poskytnutí finančných prostriedkov za účelom poskytnutia právnej pomoci kladne rozhodne riaditeľ centra právnej pomoci po stanovisku rady. Z dokladov predložených navrhovateľom vyplýva, že navrhovateľ požiadal o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci vyplývajúcej zo vzťahu vzniknutého medzi dvomi podnikateľským subjektami upraveným ustanoveniami Obchodného zákonníka, t. j. nejde o vec, kde by poskytnutie právnej pomoci navrhovateľovi bolo nevyhnuté pre jej celospoločenský význam a závažnosť.

Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe vyvodil aj správny záver, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. a uvedené rozhodnutie odporcu s poukazom na § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým sa domáhal, aby najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že z napadnutého rozsudku krajského súdu nie je zrejmé, či súd skúmal splnenie podmienok uvedených v § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z. Navrhovateľ zdôraznil, že uvedené ustanovenie bolo do zákona zavedené z dôvodu, že Ústava SR garantuje každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním vyjadril odporca a uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a navrhuje tento ako vecne správny potvrdiť. Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri rozhodnutiach, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba to, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. Z dôvodovej správy k ustanoveniam § 1 a 2 zákona č. 327/2005 Z. z. vyplýva, že účelom zákona je vytvoriť komplexný systém poskytovania právnej pomoci určitému okruhu osôb v určitom vopred vymedzenom okruhu vecí. Ide o fyzické osoby, ktoré si v dôsledku svojej finančnej a majetkovej situácie nemôžu dovoliť právne služby komerčného charakteru na riadne Ústavou SR garantované uplatnenie alebo ochranu svojich práv. Vychádzajúc z dôvodovej správy k ustanoveniu § 5b ods. 6 zákona č. 327/2005 Z. z. zákonodarca prostredníctvom § 5b ods. 6 „reagoval na situácie, kedy je potrebné zabezpečiť prístup k spravodlivosti vo veciach, ktoré nepatria do pôsobnosti centra, ale je spoločensky žiaduce, aby existoval spôsob na zabezpečenie právnej pomoci aj v takýchto prípadoch. Zaviedol sa mechanizmus, ktorý umožní riaditeľovi centra rozhodnúť po vyjadrení rady centra o uvoľnení a úhrade peňažných prostriedkov z rozpočtu centra na tento účel. Uvedený mechanizmus sa pritom uplatní napríklad v prípade, ak o poskytnutie právnej pomoci požiada právnická osoba alebo ak takúto osobu na centrum odkáže súd". Účelom zákona č. 327/2005 Z. z. nie je poskytovať ochranu podnikateľskému prostrediu, príp. majetku obchodných spoločností, ale chrániť a poskytovať právnu pomoc fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v hmotnej núdzi, prípadne právnickým osobám, ale iba za splnenia podmienky, že ide o vec, kde poskytnutie právnej pomoci je celospoločensky žiaduce. Odporca považoval napadnutý rozsudok za správny a preto navrhol odvolaciemu súdu aby ho potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý

rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák.č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V súlade s uvedenými prechodnými ustanoveniami najvyšší súd v danej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú súde zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci, na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytované právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie spisovanie podaní na súde, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Podľa § 5 ods. 2, 3 a 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci centrum je zapojené finančnými vzťahmi na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva, ktoré vykonáva funkciu jeho zriaďovateľa.

(3) Podrobnosti o organizácii centra upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo.

(5) Centrum riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého na funkčné obdobie troch rokov vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "minister").

Podľa § 5a ods. 1, 3 a 4 zákona o poskytovaní právnej pomoci

(1) Rada Centra právnej pomoci (ďalej len "rada") je orgán, ktorý sa v rozsahu ustanovenom týmto zákonom podieľa na činnosti centra.

(3) Rada na návrh riaditeľa prerokúva a prijíma stanoviská

a) k výročnej správe centra predloženej riaditeľom,

- b) ku koncepcii činnosti centra predloženej riaditeľom a
- c) k úhrade peňažných prostriedkov na účely podľa § 5b ods. 6.

(4) Rada zasadá najmenej dvakrát ročne. Rokovanie rady zvoláva a vedie riaditeľ centra. Podrobnosti o organizácii a činnosti rady upravuje štatút centra.

Podľa § 5b ods. 1 a 6 zákona č. 327/2005 Z. z.,

(1) O forme poskytnutia právnej pomoci rozhoduje centrum, prihliada pritom na okolnosti prípadu a účelnú ochranu práv oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby.

(6) Ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, môže riaditeľ po predchádzajúcom stanovisku rady rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra.

Podľa § 10 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa čl. 6 ods. 1 Oznamenia č. 10/2014 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 9. mája 2014, č. 37828/2014/110 o vydaní Štatútu Centra právnej pomoci, rada je konzultačným orgánom riaditeľa a plní úlohy v rozsahu ustanovenom zákonom.

V prejednávanej veci predmetom súdneho preskúmvacieho konania je rozhodnutie odporcu, ktorým nevyhovel žiadosti navrhovateľa o poskytnutie právnej pomoci v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/167/2013. V danej veci vystupuje spoločnosť DREVODOMY RAJEC, s.r.o. ako odporca, pričom nesúhlasí s povinnosťou vyplatiť sumu vo výške 993,60 €.

Napadnuté rozhodnutie odporca odôvodnil tým, že riaditeľka centra v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci rozhodla, že nesúhlasí s úhradou peňažných prostriedkov z prostriedkov centra na účely poskytnutia právnej pomoci v právnej veci žiadateľa s tým, že žiadateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, preto odporca rozhodol tak, že žiadateľovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci.

Právne závery odporcu si osvojil krajský súd, ktorý v napadnutom rozhodnutí uviedol, že na základe dokazovania, vykonaného v správnom i súdnom konaní, vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti je nutné konštatovať, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre priznanie nároku na právnu pomoc navrhovateľovi ako právnickej osobe. Krajský súd zhode s odporcom vyjadril názor, že v predmetnom prípade sa nejedná o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti tak, ako to má na mysli ustanovenie § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci.

Najvyšší súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu zistil, že navrhovateľ sa domáhal preskúmania rozhodnutia odporcu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/167/2013 (žalobca ŠPORTSTAV-INŽINIERING s.r.o. Prievídza c/a odporca DREVODOMY RAJEC s.r.o. Rajec o zaplatenie 993,60 Eur).

Odporca potom, čo zistil, že žiadateľom je právnická osoba a teda nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci, postupoval v súlade so zákonom a rozhodnutím sp. zn. 5684/2015-KaZA zo dňa 22.05.2015 prerušil správne konanie žiadateľa DREVODOMY RAJEC s.r.o. Rajec do dňa doručenia rozhodnutia riaditeľky centra o návrhu na rozhodnutie o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. V predmetnom rozhodnutí odporca súčasne poučil

žiadateľa o tom, že rozhodnutie podľa § 5b ods. 6 cit. zákona patrí do vecnej pôsobnosti riaditeľa centra a preto správny orgán - odporca konanie prerušil do dňa doručenia predmetného rozhodnutia riaditeľky centra s tým, že bude pokračovať v konaní len čo pominú prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo. Predmetné rozhodnutie o prerušení správneho konania bolo žiadateľovi - navrhovateľovi doručené 25.05.2015. Odporca po prerušení konania postúpil vec riaditeľovi centra právnej pomoci v prílohe sprievodného listu z 22.05.2015 za účelom posúdenia, či sa v danej veci jedná o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti a vydania príslušného rozhodnutia. V sprievodnom liste odporca popísal skutkový i právny stav predmetnej veci. Z uvedeného vyplýva, že nie je dôvodná námietka navrhovateľa, že odporca nevyužil možnosť postupu podľa § 5b ods. 6 zák. č. 327/2005 Z. z. v preskúvanom prípade.

Prejednávaná vec bola pred rozhodnutím odporcu v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci postúpená riaditeľke odporcu na posúdenie, či sa v danej právnej veci jedná o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti. Riaditeľka odporcu po preštudovaní návrhu kancelárie odporcu a stanoviska rady k návrhu na úhradu peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov odporcu rozhodla o neudelení súhlasu s úhradou peňažných prostriedkov z prostriedkov odporcu na účely poskytnutia právnej pomoci v právnej veci navrhovateľa.

Na podklade uvedeného rozhodnutia riaditeľky centra zo dňa 28.08.2015 rozhodol odporca v právnej veci navrhovateľa napadnutým rozhodnutím o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Z rozhodnutia odporcu je odvolaciu súdu zrejmé, že vydal rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci až potom, čo obdržal rozhodnutie riaditeľky o nesúhlase s aplikáciou ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci v právnej veci navrhovateľa.

V súvislosti s rozhodnutím riaditeľky centra zo dňa 28.08.2015 považuje najvyšší súd za dôležité uviesť, že samotné rozhodnutie okrem konštatovania, že riaditeľka po dôkladnom preštudovaní návrhu kancelárie a stanoviska rady k návrhu rozhodla o nesúhlase s postupom v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci obsahuje už len podpis riaditeľky centra, avšak opis skutkového a právneho stavu, opis skutočností podstatných pre posúdenie návrhu vyplývajú z pripojeného záznamu o posúdení návrhu kancelárie odporcu riaditeľkou odporcu, čo považuje najvyšší súd za postačujúce na zachovanie zákonnosti postupu riaditeľky odporcu pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa v zmysle ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci.

Zákon o poskytovaní právnej pomoci umožňuje priznať nárok na poskytovanie právnej pomoci aj v prípadoch, kedy na to nie sú splnené zákonom stanovené podmienky. Najvyšší súd Slovenskej republiky však v takýchto prípadoch zastáva názor, že i v prípade „zákonnej výnimky“ reprezentovanej možnosťou poskytnúť právnu pomoc podľa ustanovenia § 5b ods. 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci, musí byť s cieľom vyhnúť sa akejkoľvek ľubovôli a v snahe dosiahnuť vydávanie preskúmateľných rozhodnutí rozhodnutie odporcu aspoň v minimálnej miere odôvodnené. Žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci má zákonné právo poznať dôvod, pre ktorý mu bola odopretá bezplatná, resp. takmer bezplatná právna pomoc, pričom bez náležitého odôvodnenia je rozhodnutie správneho orgánu nepreskúmateľné. Uvedené však neplatí v prejednávanom prípade, kedy odporca jasne, určito a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil, aké boli dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci (stručný opis skutkového stavu; citácia príslušných zákonných ustanovení; v rámci vlastného právneho zdôvodnenia dostatočná identifikácia konania, v ktorom sa žiada ustanovenie právneho zástupcu; označenie navrhovateľom predložených dôkazov; poukaz na rozhodnutie riaditeľky odporcu a zhodnotenie prijatých právnych záverov). V súvislosti s uvedeným najvyšší súd dáva do pozornosti, že odporca bol viazaný rozhodnutím riaditeľky odporcu a nemohol v rozpore s rozhodnutím riaditeľky odporcu priznať navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Vo svetle uvedeného najvyšší súd konštatuje, že krajský súd postupoval správne, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite odôvodnil a s ktorými sa aj najvyšší súd v celom rozsahu

stotožnil. Odvolanie navrhovateľa neobsahuje také právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Najvyšší súd preto vyhodnotil odvolacie námietky navrhovateľa ako nedôvodné.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.), pretože navrhovateľ v tomto konaní nemal úspech a odporca nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.